

Izhaja vsak četrtek zvečer. - Uredništvo in upravnništvo v Trstu, Via S. Francesco d'Assisi 20, I.; v Gorici via Carducci 7, I. nad. Dopisi naj se pošiljajo na uredništvo. Rokopisi se ne vračajo - Tisk Tiskarne Edinost.

NOVICE

Naročnina za celo leto: 10 Lir: za pol leta: 5 L: posamezna številka 20 stol., za inozemstvo se vračuna poštnina. - Oglasi, naročnina i. t. d. naj se pošiljajo na naslov: „Novice“, Trieste, Via S. Francesco d'Assisi 20.

IZJAVA.

Misel, da ima naš narod interese, ki jih je treba zastopati in braniti s skupno politično organizacijo, je temeljna ideja našega političnega društva. Iz njegove srede je izšel med svetovno vojno eden prvih javnih pozivov v Avstriji na skupno delo za vrhovne cilje našega naroda. Iz njega srede je tudi bila dana po svetovni vojni prva pobuda za edinstveno organizacijo našega ljudstva tostran novih mej. Če se komu hoče opominjati na potrebe skupnega dela za narodne koristi, more naše politično društvo s ponosom pokazati na svoje vztrajno in dosledno naglašanje in upoštevanje te potrebe, na svojo zgodovino, na živa svoja izročila, na prav tisto «edinjastvo», radi katerega ga zasmehujejo domači nasprotniki.

Kar smo označili kot temeljno idejo našega političnega društva, je hkratu tudi politična veroizpoved ogromne večine našega ljudstva v Julijski krajini. To so tudi čutili tisti, ki so v začetku leta 1922. zahtevali posebno politično organizacijo za Goriško in s tem ustvarili podlago svoji posebni strankarski organizaciji. Gotovo ne bi bili zanjo prevzeli in zlorabili častitljivega imena našega političnega društva, da niso znali, da je že v tem imenu izraženo, kar je zdravemu političnemu nagonu našega ljudstva prva potreba. In tudi ne bi prav tisti sedaj poskušali odvrniti zaslužen obzorb s farizejskim pozivanjem na odpor našega ljudstva proti grdim pojavom domačega prepira, ko ne bi vedeli, da naše ljudstvo zares ni tako strankarsko razdvojeno, kakor oni želijo in trdijo, da marveč živo čuti potrebo edinosti in zedinjenja vseh sil.

Med tem ko tako čuti ogromna večina našega ljudstva, priznavamo, da je poleg tistih, ki iz svojih posebnih razlogov nasprotujejo našemu društvu, tudi takšnih, ki so v dobri veri prepričani, da je i v sedanjih razmerah uspešno politično delo za naše ljudstvo mogoče samo na podlagi določenega svetovnega naziranja in po določnem, njihovem, strankarskem programu. Ker pa vendar nečemo ali ne morejo popolnoma odkloniti vsaj neke skupne organizacije, tisti maksimum, ki ga morejo sprejeti kot žrtev za skupne narodne koristi na škodo svojih posebnih stremiljenj, katera pač v ostalem postavljajo nad narodne koristi.

Nasprotno pa prevladuje v našem društvu prepričanje, da politično delo za naše ljudstvo v Italiji ne dopušča strankarskega razločevanja in da bi bila zato taka, le na površini skupna organizacija (takožvani narodni svet) samo tisto najmanjše, tisti minimum, ki bi bilo z njim komaj za silo, prav za prav samo na videz zadoščeno potrebi združevanja vseh sil v skupno obrambo.

Vsekako je za poštene rodoljube na obeh straneh, i za tiste, ki dopuščajo skupno organizacijo samo v minimalnem obsegu za skrajno potrebo, i za tiste, ki zahtevajo skupno organizacijo v maksimalni meri za vse naše politično delo, to vprašanje skupne organizacije eno najbolj resnih in pomembnih vprašanj, za katerega povoljno rešitev se trudijo z najboljšimi nameni.

Prav zato pa ni noben izraz preoster, da z njim obsodimo ponovne poskuse in posebno tudi zadnji poskus nasprotne strani, da bi potrebo skupne politične organizacije našega ljudstva zlorabljala v zgolj polemične in strankarske namene.

Ti poskusi se kažejo v obliki več ali manj pompoznih pozivov na ustanovitev narodnega sveta in več ali manj kričevih očitkov proti našemu društvu,

da je ono krivo, da do narodnega sveta še ni prišlo.

Kdo so tisti, ki nas hkratu tako vabijo in tako obsojajo? To so tisti, ki so se že leta 1921. pri političnih volitvah uveljavljali kot posebna struja, ki je njihov predstavnik že ob prvih nastopih na parlamentarnih tleh pokazal, da se hoče oddvojiti od svojih tovarišev, ki je porabljal vsako priložnost, tudi takšne, ki niso imele nič opraviti z njegovim svetovnim naziranjem in strankarskim programom, da je šel svojo posebno pot. To so tisti, ki so zlorabili skupnost našega političnega društva, da so snovali svojo posebno stranko in so potem razbili našo skupno organizacijo, tisti, ki so sabotirali naš skupni gospodarstveni svet, tisti, ki so pri političnih volitvah leta 1924. tako sijajno pokazali svojo «usposobljenost» za lojalno skupno delovanje, tisti, ki so z «Malim listom», «Pučkim prijateljem» in «Goriško stražo» trosili med naše ljudstvo strup nezaupanja in osebne suverenosti, tisti, ki so se končno v svojih listih povzpeli do takih dejanj, da je njih storilce samo še s..... mogoče označiti.

In zadnji poskus, da bi zlorabili potrebo skupne politične organizacije, kdaj so ga napravili? Dr. Engelbert Besednjak je v imenu njihovih političnih organizacij, na podlagi svojega davno dozorelega spoznanja, predložil ustanovitev narodnega sveta niti teden dni potem, ko je s svojim podpisom napisal na naslov onih, ki načelujejo našemu društvu, «da so v očeh vseh treznih ljudi izgubili zadnjo trohico pravice, se postavljati v javnosti za

nedolžne pravičnike in vestne poštenjake», da je gonja (proti..... «Malega lista») eden najgrših in najtemnejših listov v knjigi naše primorske politike».

Če je dr. Besednjak radi lepšega odhoda iz polemike in s pobožnim pogledom na bližajoči se praznik miru smatral za umestno, povabiti «kričevnike» in «nepoštenjake» v narodni svet, nam je s tem dal pravico do sodbe, da vsaj enega, če ne obojega, ni mislil resno, da je torej vsaj ali napisal težke očitke, ne da bi jim sam verjel, ali pa predlagal narodni svet, ne da bi ga smatral za mogočega. Saj ne bi niti v navadni družbi, nikar pa pri zaupnem političnem delu mogli sedeti skupaj «nedolžni pravičniki» in «vestni poštenjaki» z ljudmi, ki so izgubili zadnjo trohico pravice do tega imena.

Na naši strani nam je pa krvavo resno toliko z našim očitanjem kolikor z vprašanjem skupne organizacije. In prav zato, ker nam je tako resno z enim in drugim, izjavljamo naslednje: skupna politična organizacija v katerikoli obliki in sicer, če mogoče, v maksimalnem obsegu, in le če bi to vkljub vsem razlogom, ki za to govorijo, ne bilo mogoče, tudi v manjšem in celo minimalnem obsegu, se ustanovi, bržko se stvari na nasprotni strani premenijo tako, da naši očitki odpadejo, bodisi da se osebe izmenjajo, bodisi da se krivci popravijo. Organizacija, ki ne sloni na pravih možeh, je oblika brez vsebine. Naši očitki ne izvirajo iz osebne zamere in ne kličejo po osebnem zadoščanju, nego po pravih možeh.

V Trstu, 19. decembra 1925.

POLITIČNO DRUŠTVO «EDINOST»

Novice iz vsega sveta

Lepa policija

V Ukrajini so oblasti revidirale policijo. Rezultat je bil sledeči: odpuščeni je bilo nič manj kot 1026 uslužbencev, ker so bili v zvezi z zločinci. Od teh 1026 uslužbencev je bilo 715 navadnih policistov, 78 detektivov, 288 pa policijskih šefov. Kooperirali pa so 3 gospodje policajci z zločinci zato, ker so večinoma sami bivši zločinci. Od šefov je bilo 20 odst. zločinskih elementov. Policija je v Rusiji tako zaničevana, da noče noben pošten človek pri njej služiti. V sled tega je morala pustiti oblast na raznih krajih zločinske elemente na njihovih mestih, ker ni bilo mogoče dobiti namestnikov.

Ali imajo diplomatje drugačne želodce?

V Washingtonu (Zedinjene države) ne velja prepoved alkohola za tuje diplomate, ki imajo v svojih kletah vina in likerjev, kolikor hočejo. Te pravice se je v veliki meri posluževal tudi ataše pri grškem konzulatu, Mr. Diamantopulos. Njegova klet je bila znana ne samo v diplomatskih krogih, marveč tudi v višji ameriški družbi, s katero je občeval grški ataše. In zgodilo se je pred kakimi štirinajstimi dnevi, da so vdrli neznani zlikovci, kakršnih je vse polno tudi v Ameriki, v njegovo klet in odnesli vso pijačo, čeprav je bila klet dobro zaprta in najboljše steklenice v njej kar najskrbnejše skrite. Nekaj dobrih posledic bo pa le imela ta tatvina. Odslej se bo vsaj vedelo, da nosi bivši lastnik tega zaklada v kleti rdeč nos edino le radi mrza.

Izpodnebnik pred sodiščem

Izpodnebnik je padel v zapadni Afriki na zemljo. Opazili so ga in da se temeljito preišče, ker je bil res lep eksemplar, je bil poslan v Paris. Čim je prišla pošiljatev na francoska tla, so se pojavile na carinišču v Bordeauxu težkoče. Dacar ni bil podkovan v mineralogiji, v rudoznanstvu, v sled česar je pa hotel tudi vse zvedeti. «Kaj je to?» je vprašal carinar, «Meteor ali aerolit?» — «Kaj je to in iz česa je napravljen?» — «Saj prav zato ga pošiljamo v Paris, da tam ugotovimo njegovo sestavino!» — «Odkod prihaja?» — «Izpod neba!» Prišel je načelnik urada in po dolgem razmišljanju, da spravi novodošlo stvar v sklad s predpisi, je carinar napisal v register: «Ruda nedoločene kakovosti, 20 kg teška, prihaja iz tujine». Na podlagi tega popisa se je plačala carina in izpodnebnik «iz tujine» je lahko nadalje-

val svojo pot v Paris. Če bi bil prej vedel, koliko sitnosti povzroča carinarjem njegov prestop meje, bi bil meteor padel naravnost na francoska tla.

Nov bacil odkrit

Gospodična Alice Events, ki deluje v higieni laboratoriju v Washingtonu, je odkrila, kakor poročajo prve vesti iz Amerike, bacil, ki povzroča mrtvično vnetje možgan. Dolgo časa je preiskovala bacile pri osebah, ki so umrle vsled te bolezni, v norišnici sv. Elizabete. Vcepljala je posamezne bacile domačim zajcem. Po njihovi smrti so se dobili bacili ne samo v njihovem telesu, marveč celo v možganih. Če se ti uspehi potrdijo, je napravila gospodična Alice Events znamenito bakteriološko odkritje in ko so se povzročitelji izsledili, potem pač ni daleč več časa, ko se posreči tudi zdraviti bolizen, ki jo povzročajo.

Zdravilno svojstvo solz

Po kemični razčlenitvi niso solze drugega kakor voda, ki ji je primešan en odstotek soli in fosfatov. Solze služijo v prvi vrsti, da se zmocni oko in da se olajšajo fizične in duševne boli. Danski zdravnik dr. Linhar trdi, da hranijo solze v sebi strup, ki pomori bacile mnogih bolezni. Mnogi ulji, tvori se ne morejo zoperstaviti uspešnim napadom solz. Toda vpliv bacile morečega strupa se omejuje le na one solze, ki so se tačas porodile in le dokler imajo še temperaturo krvne gorkote. Ako se solze nabirajo in hranijo, nimajo nobenega vpliva več, pa naj se tudi segrejejo na temperaturo krvne gorkote.

Revolucija žendarmerije v severni Irski

Irška žandarmerija je bila z londonsko konvencijo ukinjena. Odpuščeni žandarji so se izvedbi določb konvencije zoperstavili. Zasedli so vojašnice ter aretirali svoje oficirje. Uporniki zahtevajo odškodnino 200 funtov šterlingov za osebo. Notranji minister je izjavil v parlamentu, da so zahteve orožništva nesprejemljive. Vlada je nato sklenila, da dobi vsak odpuščen žandar s trenutkom odpuštilne dvomesečno plačo. Stvar se ni likvidirana.

Vesoljni cerkveni zbor

«Tribuna» piše, da namerava papež Pij XI. prihodnje leto sklicati vesoljni cerkveni zbor v Rimu. Tak zbor se že ni vršil od leta

1870, ko je bil papež prisiljen, da se zapre v Vatikan. Zboru bodo prisostvovali tisoči škofov. Tam bi se imelo tudi rešiti vprašanje razmerja med Vatikanom in Italijo.

Tisočletna skrivnost Sahare

Francosko-ameriška ekspedicija pod vodstvom grofa Byrona je v sredini puščave Sahare v oazi Tamanrasset na pol poti med Alžirjem in Gvinejo našla krasen, več tisoč let star grob, v katerem je počivala pravljica Egipčanka kraljica Tinhanan. Truplo je bilo čudovito dobro ohranjeno in vse povezano v obveze. Glavo je kronal zlat diadem, na vratu je bilo pet veržic z dragocennimi kameni, na rokah pa osemnajst zapestnic, polovica zlatih, polovica srebrnih. Okrog nje je bilo vse polno biserov: agatov, smaragdov, rubinov, oniksov itd. Najrazličnejši ženski toaletni predmeti so bili postavljeni v bližini, da jih je kraljica lahko takoj uporabljala, čim je prišla na drugi svet. Vse te dragocene starozitnosti so se spravile v šest in štirideset skrinjic in odposlale v Alžir. Grof Byron se je vrnil v Francijo in bo imel o uspehu svoje ekspedicije predavanja v glavnih mestih.

Amerikanci znajo

V milanskem «Secolo» popisuje italijanski časnikar, ki je živel pred vojno delj časa v caristični Rusiji, kako so uknani Amerikanci vse druge podjetnike za koncesijo graditi neko novo železnico. Treba je bilo «mazati» in to pot kar ministra. Kako pa priti do njega in kako začeti z «mazanjem»? Bil je vroče jutro. K ministru stopi Amerikanec z velikim dežnikom pod pazduho. «Čemu pa nosite dežnik?» je začudeno vprašal minister došleca, prepričavši se prej o popolnoma jasnem nebu. «Stavim 50.000 dolarjev da bo še pred 12. uro deževalo!» je odgovoril Amerikanec. Minister je stavo sprejel. Nato se je med njima razvil živahen razgovor o kupčijah, o železnicah itd. Ko je bila ura dvanajst, je vzel Amerikanec iz žepa čerkovno knjizico, izpolnil jo s vsoto 50.000 dolarjev in s svojim podpisom, izročil čerk ministru in se poslovil pustivši pri ministru celo svoj rdeč dežnik. Drugi dan so dobili Amerikanci koncesijo, za katero so se z drugimi podjetniki vred potegovali.

Tekmovanje na klavirju

Dva učitelja za klavir profesor Burt iz Jemestowna (New Jersey) in profesor Baucija iz Baltimora sta, kakor poročajo ameriški listi, tekmovala, kdo bo dalje časa igral na klavirju. Burt je igral eden in petdeset ur in devet minut neprenehoma. Njegov nasprotnik Burcia je prenehal svojo igro le par minut prej in to le na ukaz svojega zadravnika. Ta dvojni je zahteval neprekinjeno igranje, prepovedana je bila vsaka hrana, dovoljena sta bila samo kava in tobak. Pripustila se je tudi igra z eno samo roko, napake, pogreške se niso vračunale, ker ni šlo za harmonijo, marveč le za vztrajnost. Številno igranih glask se čeni na štiri milijone. Pri vsej tej dolgotrajni tekmi sta končno še najbolj trpela klavirja. Bojimo se, da se tako tekmovaljevanje prenese v Evropo, kajti do sedaj se je še vedno zgodilo, da smo posnemali Američane le v kakih tekmovalnih neumnostih.

Ranil se je v prst in dobil milijone

Ko je pred par dnevi igral znameniti poljski virtuoz na klavir Paderevsky v Carnegie Hall v Newyorku pred najbolj zbranim občinstvom, je udaril pri neki točki tako močno in tako nesrečno po tipkah, da si je ranil prst na desni roki in si skoraj noht odtrgal. Kljub temu je nadaljeval igro in si dal komaj po končani igri prevezati ranjeni prst. Prsti tako znamenitih virtuozov so zavarovani za velikanske vsote. Že pred vojno je znašala zavarovalnina za vsak prst poljskega virtuozna pet milijonov dolarjev, sedaj po vojni se je zavarovalna vsota gotovo zvišala. Tako se dajo bolečine laže prenašati!

Zlobna oporoka

V Rimu je umrl bogat lastnik menjalnice, ki je zapustil zelo čudno oporoko. Svojemu sinu je zapustil veselje do dela in zaslužka, služabniku vse one obleke, ki mu jih je bil pokradel v teku službovanja, krmitelju (soferju) vse one avtomobile, ki mu jih je ta tekom let polomil, svojemu tovarišu in sodelavniku menjalnice pa nasvet, naj si dobi kmalu inteligentnega nadomestnika. Vse svoje premoženje je daroval dobrodušnim ustanovam, da ne nastanejo med dediči prepiri radi denarja.

Italija dobi nove bankovce

Na popoldanski seji poslanske zbornice, 19. decembra t. l., so bile odobrene konvencije, ki so bile sklenjene leta 1922 s Čehoslovaško, Jugoslavijo in Albanijo. — Dalje je na seji izjavil podtajnik v ministrstvu financ, da bodo v začetku prihodnjega leta vzete iz prometa vse novčanice in zamenjane z novimi, ki bodo nosile fašistovske embleme.

VRHPOLJE.

Že dolgo ni naš list imel nikakega dopisa iz Vrhpolja. Danes hočemo torej zabeležiti nekaj, a žali Bog z žalostnim srcem. Nesreča, katera je zadela gospoda Menuta iz Vrhpolja. V noči od 18. na 19. t. m. je nastal požar, ki mu je uničil njegovo kovaško delavnico. Škoda, katero je povzročil požar, znaša okoli 10 tisoč lir. Vzlic njegovi zavarovalnici bo gospod Lemut trpel občutno škodo.

Okoli ene ure v noči od 18. na 19. je začelo biti plat zvona, in gasilski rog je zatrobil po Vrhpoljski okolici, ter naznanil mesto požara, ki je bilo najmanj 10 minut oddaljeno od vasi. Ljudstvo je začelo hiteti na mesto požara ter pomagalo neustrašeno pri gašenju. Kmalu po naznanitvi je prihitala na kraj požara tudi Vrhpoljska požarna bramba s svojimi ognjegasci in svojo brizgalno. Ognjegascem se je res posrečilo omejit z vso vneto požar, kateri je že obkolil celo kovaško delavnico, ga zadušiti, ter tako obvarovati polegstoječo hišo požara.

Omeniti moramo tudi, da se imamo vsej tej izpravnosti pri orodju zahvaliti le občinskemu odboru, kateri je odobril precejšnjo svoto denarja za popravilo gasilskega oroda. Orodje je bilo namreč začasa svetovne vojne zanemarjeno, ter tako povečini nerabljivo, kar se je opazilo že pri večjih prejšnjih požarih.

Vsa čast torej Gasilskemu društvu Vrhpolskemu.

Zahvaliti se moramo čez vse tudi gospodu Lemutu, za vse kar je daroval ognjegascem. Akoravno ga je zadela občutna nesreča, se je g. Lemut vendar spomnil tudi na svoje dobrotnike, ki so bili radi varnosti do zore na kraju nesreče.

VOJSKO.

Ustanovili smo po dolgem oklevanju tudi pri naš prosvetno društvo «Planinac», ki je pristopilo k Zvezi prosvetnih društev v Gorici. Posebno zanimanje za društvo je bilo opaziti med mladino in gotovi smo, da bo ona tudi dovedla do kraja in uresničenja vse stavljene si cilje in naloge. Počasi smo se pripravljali, a zato bomo tem trdneje držali.

V nas je samo napredek, nazadovanje ne more biti, to je naše prepričanje in naša vera.

IZ MAREZIG.

Dobili smo razglas, da bo za vsakega vbitega prašiča treba plačati 20 lir davka. Razni razglasi, posebno taki, ki naznanjajo davke so za nas navadna roba, nič več nas ne presenečajo ali razburjajo, a pri tem razlogu je novo, da je bil slovenski del proč odrezan in mi, davkoplačevalci smo v tako važnih ukrepih poudčeni samo v jeziku, ki ni naš in katera ke do malo većinom pa nič ne razume. Želeti bi bilo od gotovih činiteljev več razumevanja.

IZ MAREZIG.

Poštarne razmere v občini Marezige niso najuzornejše, ker dobivamo «Novice» šele v torek, torej hodijo iz Trsta celih 5 dni.

Slavna poštarne uprava naj nekaj ukrene, da bomo zvezani s svetom kakor se spodobi v tem veku.

Voščilo iz Livorna

pošiljajo za božične praznike in novo leto 1926, vsem domačim, znancem in prijateljem, posebno pa letniku 1906, ki naj kaj kmalu nas pride rešit pastešute. — Makovec Augustin iz Komna in Gulič Franc iz Koprive. — 13. polk težke poljske artilerije.

Miklavževanje

Vedno bolj se ukoreninjuje ta ljubka navada med nami. Ni še tako dolgo, ko so praznovali god tega ljubljena otrok slovesno s prireditvijo kornej v Gorici, Idriji, Trstu, ali le še v kakem večjem kraju. Te dni sem slišal o Miklavževanju v Solkanu, Črnicah, Kozani, Njivicah, in še o drugih. Kjer niso imeli svečanega obiska sivega svetca, se kesajo, da ga niso imeli, kot so ga imeli drugod. — in si obetajo, da ga pripravijo drugo leto. Navada postaja last vsega naroda, del njegovega čustvovanja, — duševnost.

Za ta večer, oziroma popoldne so čisto svojevrstne točke na sporedu, ki imajo za

svoje jedro star verski (krščanski, — deloma tudi še poganski) običaj: svetec Miklavž z angeli obdaruje pridne in dobre otroke, Lucifer z vrage pa zlobne odnaša in jih veže. V zadnjem jedru je tedaj ta navada vzgojna, poučnja. Že tedne pred Miklavžem strašijo mamice neubogljive otroke s parkljem in jih tolažijo z Miklavžem.

Pravzaprav je Miklavževno otroški praznik mamice se ga bojijo, posebno v sedanjih težkih časih. Če nikdar ne, ob tej priliki mi slita očka in mamica na svoje malčke. Sedaj poskušata razumeti njegovo dušico, tokrat si prizadevata razveseliti drobno srčce. Mrzla ravnodušnost ali celo hladna osornost se raztajata v topli rodbinski domačnosti te prireditve. Zato je tako lep ta večer. Zato je tako plemenit, ker vzbuja tako človeška čustva, vzgojuje ljudi za boljše čase.

Danes je že malo drugače z Miklavževanjem. To ni danes več le večer malih. Zabavni večer odraslih v znamenju družabnosti, Miklavževno dovtipnosti. Zabavi, zblizevanju in razumevanju ne le malih: — vseh ljudi, naj služijo.

Male igrice, recitacije, deklamacije, šaljev prizor, petje, godba, tolovadba dajo navadno večeru malo več vsebine. S tem postane Miklavževanje podobno navadnemu zabavnemu večeru, z vsemi pritiklinami, ki so vzrastle v času bodrega društvenega življenja. Tudi to je napredek, če mislimo na gostilne, restavracije in podobno.

Miklavž v Solkanu. — Dolga leta ni stopila naša «Čitalnica» pred javnost. Letošnji Miklavž jo je ojunatil. Seveda so ji prišle na pomoč mlade, sveže sile «Mladinskega odseka Z. P. D.» — Domačini so pozivljive te naše staroslavne ustanove sprejeli s precejšnjim zadoščenjem. Zato je bil Miklavž pri nas dvakrat prijeten. Lojzetove dvorana je bila premajhna za ta večer.

RAZDELITEV VOLILNIH OKROŽIJ tržaške in istrske province

Tržaška pokrajina: 5 okrožij:

- 1) Trst: novo mesto, Vrdela, Kolonja, Rojan, Skorklja, Greta, Barkovlje (ozemlje med Sv. Križem in Opčinami), Veliki Repen in Toma. 2) Trst: Nova mitnica (Barriera nuova), staro mesto in Sv. Jakob. 3) Trst: stara mitnica (Barriera vecchia), Kjadin, Rocol, Lonjer, Padriče, Gropada, Bazovica, Lipica, Bane, Trebče, Lokve, Povir, Sežana. 4) Trst: Sv. Vid, Zgornja Čarbola, Škedenj, Sv. M. Magd. sp., Sv. M. Magd. zg. 5) Tržič: Avber, Zgornje Vreme, Nabrežina, Bukovje, Kačja vas, Kopriva, Vremski Britof, Košana, Hrenovice, Doberdob, Devin, Dutovlje, Famle, Laze, Mavhinje, Naklo, Milje, Postojna, Rodik, Dolina, Štak, Smihel, Šempolaj, Šentpeter na Krasu, Skopo, Senadole, Senožče, Zgonik, Slivno, Storje, Dolenja vas in Slavina. H temu okrožju spada tudi druge italijanske občine v Furlaniji.

Puljska pokrajina: 4 okrožja:

- 1) Pula: Barbana, Vodnjan, Veliki Lošinj, Mali Lošinj, Nerezine, Osor in Pula. 2) Koper: Bue, Podgrad, Herpelje-Kozina, Izola, Marezige, Materija, Pomjan, Piran, Umag in Dekani. 3) Poreč: Tinjan, Cittanuova, Draguč, Grižnan, Motovun, Vrsar, Buzet, Oprtalj, Roč, Slum, Brtonigla, Vižnjana, Vižinada in Poreč. 4) Pazin: Labinj, Boljun, Kanfanar, Cres, Plomin, Zminj, Rovin, Sv. Vincenat, Val d'Arsa, Valle, Pazin in Rovinj.

Reška pokrajina: 2 okrožji: 1) Reka: Reka; 2) Volosko: Opatija, Vepriac, Berseč, Bistrica, Jablanica, Jelšane, Knežak, Lovran, Matulje, Moščenica, Prem, Zagorje, Sv. Martin, Trnovo, Volosko-Opatija.

Gospodarske novice

O gnojivih s Tomaževo žlindro.

Tomaževa žlindra je drobno zmlat prah in se uporablja kot fosforatno gnojilo, ker vsebuje razun apna tudi fosforno kislino, ki je za vsako rastlino ena izmed najvažnejših redilnih snovi. Fosforna gnojila ne delujejo samo na bujno raščo rastlin, temveč še posebej tudi na notranjo vrednost rastline. Fosforna kislina vpliva ugodno tudi na cvetje, na razvoj semena ter daje lepo, polno in težko zrno pri žitnicah in turščici, pospešuje razvoj škroba v krompirju, sladkornja v pesi in korenju, ter daje večjo moč detelji in travi. Z razvojem rastline potuje fosforna kislina iz starih delov rastline v mlade, in konečno v zrnce, gomolje in korenine.

Tako si lahko razlagamo, zakaj vpliva fosforna kislina na ugoden razvoj semena, ter povečuje množino beljakovin v krmskih rastlinah.

V Tomaževi žlindri, ki vsebuje 17 do 18% fosforne kisline, 50% apna, 12% železnega oksida, 7% kremenčne kisline in 14% magnezije ne more voda lahko in hitro raztopiti fosfor, kakor v superfosfatu, temveč si rastline potom kislin v svojih koreninah po potrebi same raztaplajo fosforno kislino. Iz tega vzroka je torej dobro, da gnojimo s Tomaževo žlindro že jeseni, odnosno v zimi, brez straha, na izgubo fosforne kisline, ka-

kor je to slučaj pri superfosfatu. Največjo vrednost da e Tomaževi žlindri to, da ako z njo gnojimo, deluje fosforna kislina od prvega dne in za dolgo dobo. S tomažev žlindro je torej dobro gnojiti vedno pred setvijo na izorano nivo, predno jo pobranamo.

Travnike gnojimo s Tomaževo žlindro od jeseni skozi celo zimo. Ob trošenju je dobro povleči travnik z dobro travniško brano.

Tomaževa žlindra ima pred superfosfatom to prednost, da se fosforna kislina ne izgubi, ter da deluje dal časa kakor superfosfat.

Tomaževe žlindre trosimo na 1 kat. oral, (t. j. okoli 1600 kvadratnih klatrov) od 3—400 kg.

S tem nismo izčrpali še vseh dobrot Tomaževe žlindre posebno pa še ne o delovanju apna. Tudi apno je zelo važna redilna snov, posebno za težke zemlje, katere rahlja in pospešuje razkrajanje važnih drobnih bakterij, osobito na kisljih travnikih.

Kakor je superfosfat izvrstno spomladansko gnojilo, tako je Tomaževa žlindra za polja in travnike izvrstno jesensko in zimsko gnojilo. R. C.

ZIVINOREJA V VIPAVSKEM OKRAJU

Pod vodstvom inž. Velicogna so se podali razni gospodarji vipavskega okraja v Buttrio po bike-plemenjake semendolske pasme.

Po večini so gospodarji zbrali mlajšo živino. Sledeči gospodarji so prignali bike na svoj dom: Ferjančič Ivan, Vipava; Ferjančič

Rudolf, Slap; Kodelja Franc, Budanje; Lozej Alojz, Vrhpolje; Marc Fortunat, Planina; Mayer Karel, Loze; Lozir Henrik, Goče; Ambrožič Ivan, Col; Furlan Jožef, Podraga; Žvanut Ivan in Pizenti Ivan, St. Vid.

Zootehnična komisija je plačala vsem gospodarjem 25-odstotne prispevke na kupni ceni.

Mnogo nalog še čaka komisijo: izločiti bo morala polagoma vse preostale bike, skrbeti za uvoz plemenskih junic ter za izboljšanje pašnikov in travnikov.

Za zabavo in smeh.

Raztreseni župnik.

Kurjevaški župnik je bil gotovo vzgled raztresenosti. Nekoč je sedel pri ognjišču, držal v eni roki brevir, v drugi pa kos teletine, ki jo je mislil deti v ponev. Toda v razmišljenosti je vrgel brevir v ponev, teletino pa del pod pazduho ter šel v cerkev. Šele ko je pri cerkvenih vratih skočil pes vanj ter mu izmaknil ta čudni brevir, je spoznal svojo zmoto.

Cenjene naročnike poziva uprava «Novic», da še tekom tega meseca poravnajo dolžno nam naročnino. Prosimo naše čitatelje, da upoštevajo težkoče s katerimi se list bori. List se uzdržuje iz samopomoči, zato računamo, da bodo naročniki storili v najkrajšem času svojo dolžnost. Iz istega vzroka naj blagovole naročniki že sedaj nakazati naročnino za leto 1926. UPRAVNIŠTVO.

Odgovorni urednik: JANKO KUNJIC.

Tržaška Kmetijska družba v Trstu naznanja tužno vest, da je dne 22. t. m. preminul njen dolgoletni, požrtvovalni in delavni odbornik gospod JOSIP OBLAK posestnik v Škednju, 387 S preminulim izgubi družba zaslužnega in marjivega sotrudnika, ki ga bo ohranila v nepozabnem in hvaležnem spominu. Pogreb se bo vršil v četrtek, 24. t. m. ob 3. urah, V TRSTU, dne 23. decembra 1925. TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA.

G. PIKEL POSTOJNA Trgovina z mešanim blagom, železnino in steklom na drobno in debelo. MILAN KUTIN trgovina jestvin in kolonjalnega blagu na debelo in drobno POSTOJNA Prva parna pekarna. — Porcelan. Železnina. — Zastopstvo petroleja, kvasa ter Portland-cementa itd.

JOSIP KOLAKOVIĆ Ajdovščina brivec in lasuljar Idrija priporoča cenjenemu občinstvu MOŠKI — SALON — DAMSKI Prodaja vsakovrstne parfume, fina toaletna mila, raznovrstne vode proti izpadanju las. — Izdeluje kite po ceni od Lir 8.— do Lir 12.— komad.

Ljubljanska kreditna banka Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre 11 Telefona 5-18; 22-98 BRZOJAVNI NASLOV: BANCALUBIANA Podružnice; Gorica, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, N. Sad, Ptuj, Sarajevo, Split Centrala v Ljubljani Delniška glavica in rezervni zklad: 60.000.000 dinara Bavi se z vsemi bančnimi posli. - Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje z 4%, a vloge na tekoče račune z 4 1/2% netto. - Za odkaz vezanih vlog plača odstotke po dogovoru. - Izvršuje borzne naloge in daje v najem varnosne pušice (SAFES) Blagajna je odprta od 9 1/2 do 12:50 in od 14 1/2 do 16 ure.

Zobozdravnik DR. D. SARDOČ špecialist za ustne in zobne bolezni perfekcioniran na dunajski kliniki otvori dne 1. januarja 1926. svoj ambulatorij v TRSTU Via Imbriani 16/I. (prej Via S. Giovanni)

Kupimo in plačamo po najvišjih cenah drva za kurjavo, oglje, hrastove in bukovke hlode, suhe gobe, med, mleko, jajca, maslo itd. — KMET. TRGOVSKO DRUŠTVO, Trieste, via Raffineria 4

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

Špecialist za ustne in zobne bolezni.

Ordinira

v GORICI na Travniku 5. II. od 9. do 12. in od 3. do 5.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom uraduje v svoji lastni hiši ulica Torre bianca 19, I. nad.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tek. račun in vloge za ček. promet ter obstuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru. Sprejema Dinarje na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. Obrestna mera po dogovoru. Na razpolago varnostne celice (safes)

Uradne ure za stranke od 8 1/2 - 13, 16-18 Ob nedeljah je urad zaprt Telefon št. 25-67.

Najstarejši sloven. denarni zavod

ŠEPETAVEC MARIJA IDRIJA

priloga cenjenemu občinstvu svojo zalogo pristnega vipavskega in istrskega vina. Dobra domača kuhinja.

Razpolaga z dvoriščem za shrambo vozov in s hlevom za 30 glav živine. Točna postrežba. Točna postrežba.

Alojzij Kobal, Idrija priporoča svojo

svojo bogato zalogo pristnega vipavskega in istrskega

VINA

Na drobno. Na debelo.

Žepni koledar

VEDEŽ

za leto 1926

se dobiva po L 4.— pri založništvu v Knjižarni-papirnici Štoka d. z. o.

Trst, Via Milano 37.

V Gorici in pri vseh trgovcih na deželi.

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetičnega vnetja vršcev.

IVAN PIVK

IDRIJA

Velika zaloga italijan. vina na debelo in drobno.

Se priporoča

Zobozdravniški ambulatorij v Trstu

ulica Sette Fontane 6

posluje ob delavnikih od 9—12 in od 15—19 ure.

Ljudske cene.

IVAN KRŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše kuhinjske in druge hišne potrebščine

Iz aluminija, steklovine, lesa, emajlirane prsti itd. CENE NIZKE. TRST, PIAZZA S. GIOVANNI ŠT. 1

Ant. Koren nasl. Gorica

Gorica, ul. Carducci (pr. Gosp. ul.)

BOGATA ZALOGA

porcelana, stekla, šip in vseh kuhinjskih potrebščin.

Na debelo. Na drobno.

Josip Klun

trgovina porcelanastih predmetov TRST, ulica Mazzini št. 40 (prej ulica Nuova). Skladišča: Piazza Scorcola št. 1 in v prosti luki skladišče št. 6, I. - Telefon 29-84. B.

Velika izbira porcelana, gline, stekla, emajliranih in aluminijastih kuhinjskih posod in bogata izbira PREDMETOV ZA POROČNA DARILA.

Izključna prodaja cilindrov za luči št. 3, 5, 8, 11. na debelo za Trst, Furlanijo, Istro in Dalmacijo iz najčistejšega kristaliziranega stekla. Cilindri oviti v kartonastih škatljah mesto v slami. Cene brez konkurence.

FARMACIA CASTELLANOVICH

„All' Alabarda“

TRIESTE, Via dei Giuliani 42

priporoča cenjenemu občinstvu sledeče specialitete:

Emulzija ribjega olja z hipofosfiti, pripravljena z modernim strojem Steinbucha, posebno priporočljiva za rahitične otroke in za otroke slabotne konstitucije. — Cena Lir 9.— stekle ica. Ferrol-železno vino proti malc- in bledokrvnosti, reguliranje menstruacije (belo perilo). Prsni sirup izvrsten proti kašlju in zamenarjenim, kroničnim bronhitam. Balzamično mazilo „ALABARDA“ za abscese in rane sploh. Nevroil proti glavobolu in zobobolu. Razpolaga tudi z vsemi pripravami za zdravljenje zvine

BUFET PRIMC

Trst, ulica XXX Ottobre 19, nasproti kavarne Commercio

Točim najboljšo istrsko in vipavsko vino ter kraški teran. — Vedno sveže Dreherjevo pivo. Mrzla in gorka svinjina, sardine itd. — POSTREŽBA TOČNA. Za obilen obisk se priporoča

Lastnik IVAN PRIMC.

Velika zaloga nemških in čeških slamoreznic

8., 10. in 12. col z verigo in brez verige z vsemi nadomestnimi deli kakor noži in zobna kolesa. — Vedno v zalogi šivalni stroji in Lutzove peči.

TRGOVINA ŽELEZNE M. KRIŽE, POSTOJNA.

ODLIKOVANA TVRDKA

IVAN TEMIL, GORICA

ul. Carducci 6. - Podružnica: Corso G. Verdi 40

V delavnici so nameščeni delavnici-specialisti za brusarska dela, kakor tudi za popraviljanje vseh operacijskih predmetov itd.

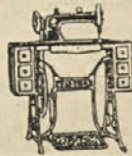
Prodaja tudi toaletne predmete

V zalogi najboljši. pristi garantirani kamni-osle bergamaske za brušenje kos. — Delavnica na električno gonilno silo. - BOGATA IZBERA vsakovrstnih nožev, škarij in sploh vsek rezil. - POSEBNOST: Žepne električne žarnice iz najboljših tovarov. — Za izvršena dela jamci.

„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“

dvokolesa, motorini „FIAM“ in belgijske puške se vdohe le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA - Piazza Cavour 9 - GORICA

Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“ TRST - Via Giuseppe Caprin št. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvale cenó a vendar lepo, ta bo pomislil malo, ne kupil kar na slepo!

In žel bo k „FORCESSINU“, ki v Trstu vsem od kraja — ubožcu al' bogatini — najboljše čevlje daja ...

Čevlji za delo L 48.—

Čevlji za delo L 48.—

Prva odlikov. tovarna in zaloga pohištva

Tvrka ustanovljena l. 1898. na Goriškem Tvrka ustanovlj na l. 1898.

Gorica, ul. Carducci 14 (pr. Gosposka ulica)

50 spalnih in jedilnih sob na izbero od najnavadnejših do najbolj luksurjoznih. - Cene zmerne. - Solidna izdelava. Lastno izdelano pohištvo od najboljših profesionistov.

ANTON BREŠČAK

GORICA, Via Carducci 14 (prej Gosposka ul.)